

Upravništvo: Ljubljana, Pucinijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Inseratni oddelek: Ljubljana, Pucinijska ulica 5 - Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Izključno zastopstvo za oglaševanje in izdajanje: UPI S. A., MILANO

Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pošto-
čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije: Servizio Conti, Cor. Post. No 11-3118

JUTRO

Izbaja vsak dan razen ponedeljka

Uredništvo:
Ljubljana - Pucinijska ulica št. 5
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Rokopis se ne vračajo.

Schlacht in der Normandie

strebt dem Höhepunkt zu

Die deutschen Truppen behaupteten ihre Stellungen - In den ersten 10 Tagen 400 Panzer und über 1000 Flugzeuge vernichtet - 13 Kriegsschiffe und 23 Transportschiffe versenkt - 29 Kriegsschiffe und 58 Transportschiffe schwer beschädigt

Aus dem Führerhauptquartier, 15. Juni. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Die Schlacht in der Normandie steigert sich von Tag zu Tag in ihrer Heftigkeit. Nachdem es dem Feind in den ersten Tagen der Invasion darauf angekommen war, an der Küste festen Fuss zu fassen, versucht er nun, nach allen Seiten seinen Rücken zu erweitern. Unter den Salven schwerster Schiffsgeschütze, laufenden Luftangriffen und unter dem Einsatz neu herangeführter Infanterie- und Panzerkräfte auf beiden Seiten strebt die Schlacht ihrem Höhepunkt zu.

Am gestrigen Tage entwickelten sich besonders im Raum um Tilly, Caumont und südwestlich Balleroy heftige Kämpfe, in deren Verlauf zahlreiche feindliche Panzer abgeschossen wurden. Der Feind hatte besonders schwere blutige Verluste. Unsere Truppen behaupteten überall ihre Stellungen. Östlich Caumont nahmen eigene Panzerverbände mehrere zäh verteidigte Ortschaften. Feindliche Fallschirmjäger, die nördlich St. Lo hinter unserer Front abgesprungen waren, wurden vernichtet. Nur im Raum westlich und nördlich Ste. Mere-Eglise konnte der Feind geringen Geländegewinn erzielen.

In der vergangenen Nacht wurden durch Angriffe starker Kampffliegerverbände 14 Transportschiffe mit 101.000 BRT und 2 Zerstörer durch Bomben- und Torpedotreffer entweder versenkt oder schwer beschädigt.

Hierbei zeichnete sich eine Kampffliegergruppe unter Major Thomsen besonders aus.

Im Verlauf eines harten Nachtgefechts unserer Marinierabenteurer mit einem von 5 Zerstörern gesicherten feindlichen Kreuzerverband südwestlich der Insel Jersey wurde ein Zerstörer in Brand geschossen. Ein eigenes Boot ging dabei verloren.

Heeresküstenbatterien beschossen vor der Orne-Mündung einen von einem schweren Kreuzer und Zerstörern gesicherten Landungsverband und beschädigten den Kreuzer sowie einen Zerstörer. Der Verband wurde zersprengt. Vor der Nordküste der Halbinsel Cherbourg erzielten unsere Küstenbatterien auf weiteren Schiffen Treffer. Zerstörergruppen und Schnellboote wurden zum Abdröhen gezwungen.

Die Härte der Kämpfe und die beispielhafte Haltung unserer Truppen aller Wehrmachtsteile zeigt sich in den bis jetzt erzielten Erfolgszahlen.

In den ersten zehn Tagen des feindlichen Invasionsangriffs haben unsere Truppen über 400 feindliche Panzer und über 1000 Flugzeuge vernichtet. Nicht eingerechnet sind die zahlreichen Panzer, Geschütze und schweren Waffen aller Art, die bei Angriffen von Einheiten der Kriegsmarine und der Luftwaffe gegen die feindliche Landungsflotte untergingen.

Insgesamt versenkt Luftwaffe, Kriegsmarine sowie Heeres- und Marineküstenbatterien seit Beginn der Invasion 2 Kreuzer, 9 Zerstörer, 2 Schnellboote, 23 Fracht- und Transportschiffe mit 131.400 BRT sowie 12 Panzerlandungsschiffe mit 18.300 BRT. Ausserdem wurden durch Torpede-, Bomben- und Artillerietreffer 2 schwere Kreuzer, 3 weitere Kreuzer, 16 Zerstörer, 8 Schnellboote, 58 Handels- und Transportschiffe mit 235.000 BRT, 2 Landungsfahrzeuge mit 4000 BRT und 1 Dampfer mittlerer Grösse schwer beschädigt. Die Verluste des Feindes an Kriegs- und Landungsschiffen durch Minentreffer erhöhen diese Zahlen wesentlich.

Die blutigen Verluste der Feinde, insbesondere an seinen Eliteverbänden, den Luftlanddivisionen, betragen ein Vielfaches unserer eigenen.

An der italienischen Front hält der starke feindliche Druck beiderseits des Bolsena-Sees unvermindert an. Unsere schwer ringenden Truppen leisteten auch gestern dem Feind erbitterten Widerstand, konnten jedoch schliesslich nicht verhindern, dass der Feind nach Norden Boden gewann. Erneute feindliche Angriffe nördlich und nordwestlich des Sees wurden abgewiesen. Die Kämpfe gehen weiter.

Aus dem Osten werden keine besonderen Ereignisse gemeldet.

Im hohen Norden wurden im Louhi- und Kandalakscha-Abschnitt mehrere starke Vorstösse der Bolschewiken abgewiesen.

Unterseeboote versenkten im Schwarzen Meer 2 sowjetische Kanonenboote und 1 Seeschlepper.

Nordamerikanische Bomberverbände griffen gestern das Stadtgebiet von Budapest an. Durch ungarische und deutsche Luftverteidigungskräfte wurden 18 feindliche Flugzeuge abgeschossen.

Einzelne britische Flugzeuge warfen in der vergangenen Nacht Bomben im rheinisch-westfälischen Raum.

Deutsche Kampfflugzeuge griffen Einzelziele in Südostengland an.

poveličujejo svojo mornariško zaščitno službo.

Berlin, 15. jun. Več baterij nemških daljnostrelnih topov ob Kanalu je obstrlevalo večeraj zjutraj Folkestone in Maistone. S tem so preprečile mnogim ladjam, da bi izplule, ter uničile z vrsto težkih zadetkov velike množine oskrbovalnega materiala za invazijske čete.

Močni oddelki nemških borbenih letal so v noči na torek znova napadli angloameriško zbirališče ladij v Seinskem zalivu ter pred izlivom reke Orne. Kljub izredno močni sovražnikovi obrambi je bilo odvzelenih na ladje mnogo bomb ter so nastale eksplozije in požari. Po dosedanjih poročilih so bile potopljene pri tem napadu štiri prevozne ladje z 20.000 brt ter dva rušilca. Tri nadaljnje prevozne ladje s skupno 25.000 brt so bile hudo poškodovane.

Krvava žetev pred Brevilleom

Berlin, 15. jun. V ponedeljek so Britanci in Kanadčani v jutranjih urah napadli na vzhodni obali reke Orne severni rob mesta Breville. Zaradi valovitega, močno obraščene ter nepreglednega ozemlja se je posrečilo sovražnikovi četam, da so prispele tik pred nemške postojanke. Grenadirji, ki so pričakovali napad, so pustili sovražnika v neposredno bližino, tako da so jih lahko obmetavali z granatami. Istočasno se iz neposredne bližine odprli na sovražnika močan ogenj iz strojne.

Strojnice, ki so bile razpostavljene po vseh grmovjih in na drevesih, so žele krvavo žetev. Vse prostor na robu mesteca je bil pokrit s padlimi Britanci in Kanadčani, ki so vsi pripadali oddelkom letalske pehote.

Protinapadi pri Montebourgu

Berlin, 15. jun. Pri Montebourgu so izvedle nemške čete odločne protinapade ter pregnale Američane iz njihovih postojank. Nemci so zboljšali svoje postojanke južno od ceste Montebourg-Quineville ter preprečili vzhodno od tod nadaljnje prodiranje Američanov po dolini Meredet.

Razdejanje v Caenu in Bayeuxu

Berlin, 15. jun. Zaradi obstrlevanja težkega topništva in zaradi bombniških napadov Anglo-Američanov je bila porušena v Caenu opatijska cerkev Sainte-Trinité, ki jo je dala zgraditi okoli leta 1060. Matilda Flandrska, žena Viljema Osvojevalca, Tudi opatijska Sainte Etienne v Caenu, ki jo je kot moški samostan dal postaviti približno v istem času Viljem Osvojevalec, je bila tako hudo poškodovana, da je smatrali krasno zgradbo z njenim slavnim korom za uničeno. Tudi stolni kapitelj in stare celovske hiše v Bayeuxu, nadalje romanska cerkev v Sequeville-en-Bessin so bile popolnoma uničene.

Izmisljotina

Berlin, 15. jun. Trditve britanskega vojaškega vodstva, da so na invazijskem bojišču kot ostrostrelke tudi nemške žene, je po ugotovitvi nemških vojaških krogov popolnoma izmišljena. V nemški vojski ni nikakih žen, ki bi bile izvečane kot ostrostrelke ali ki bi se sploh borile z orožjem v roki.

Darnandov poziv k redu

Vichy, 15. jun. Državni tajnik Darnand je izdal oddelek, ki skrbje za red, poziv, v katerem je izjavil, da bo vlada odločno izstila poslušnost. Napačno in absurdno bi bilo poslušati incenzemske glasove, ki pozivajo k vstaji. Mnogi, ki so sledili londonskim pozivom, so že z življenjem plačali svoje izdajstvo. Mislili so, da se bore za svobodo domovine, v resnici pa so spravili zaupano jim prebivalstvo v obup in smrt.

Nobenega navdušenja v Ameriki

Stockholm, 15. jun. Iz poročila Marinskega Chidsa za švedsko časopisje je razvidno, kako malo se skladajo resnične prilike v Ameriki s poročili, ki jih objavlja od Rooseveltovega plačano časopisje. Chidsu ni nič znano o velikem invazijskem navdušenju, ki je zajelo vse ameriški narod, kakor so to poročali židovski propagandni kričarji Bele hiše.

Chids ve le to, da je ameriški narod že do grla sit vojne in si želi čimprej njen konec. O skorajšnjem koncu vojne trobijo vladni krogi. Kljub temu ni opaziti večjega napora delovnih sil, pač pa so nekateri delavci kratkoročno opustili svoje delo ter šli domov. Delavci gledajo le na to, da bi si v primeru konca vojne pravočasno preskrbeli zaposlitev, da ne bi bili po vojni brezposelni.

Vse to kaže, kako neresnična je židovska propaganda, ki hoče prikazati Američane kot zelo navdušene za to vojno. Američani nimajo nobenega smisla za Rooseveltovo vojno, potem ko so spoznali, da imajo od te vojne dobiček le dolarski kapitalisti ter vojni verizniki.

Stalin o invaziji

Berlin, 15. jun. Stalin je podal o izkrcanju v zapadni Franciji izjavo, ki jo smatrajo v Berlinu le za nekako zgodovinsko filozofsko ocenitev podviga. V Berlinu posebno podčrtavajo, da se je Stalin skrbno izognil vsaki izjavi, ki bi napovedovala nadaljnji potek bojev.

Montgomery pod strateškim pritiskom

Berlin, 15. jun. Pod naslovom »Montgomery pod strateškim pritiskom, odločitev dozoreva«, je objavil »Völkischer Beobachter« članek o položaju ob Normandiji. List pravi: »Čeprav zadnji dnevi niso dovedli do nikake bistvene spremembe na bojišču v Normandiji, vendar kažejo dogodki določno razvojno črto. Sovražnik je še nadalje poizkušal, da bi poobjel predmostje, a to mu ni uspelo. Nadaljnji sovražnikovi oddelki so napadli pri Carantanu proti zapadu in pri Montebourgu proti zapadu in severu. Tudi ti sunki so bili v glavnem brezuspešni. Na splošno je bil položaj na bojišču večeraj zjutraj še vedno tak, kakor konec preteklega tedna. Pri tem moramo sicer pomisliti, da v teh bojih še niso sodelovale glavne sile doslej izkrcanih sovražnikovih čet. Do sedaj je šlo še vedno le za boje neke vrste ojačenih prednjih straž. Obe stranki rabita časa za razvite razvrstitve svojih sil. Šele, ko bo ta čas pretekel, se bo pričela prava bitka.

Vprašanje je, kdo bo prvi napadel s svojimi glavnimi silami. Ne da bi bile odločive obeh vrhovnih poveljstev znane, se lahko že reče, da je predvsem Montgomery prisiljen napasti. Nemci imajo obsežno zaledje in sijajne deloma poškodovane oskrbovalne poti. Montgomery nima teh prednosti. S svojimi četami je stisnjen na sicer zelo dolgem, ali le 10 do 18 km širokem prostoru. Njegovo razvojno ozemlje je omejeno. Izgibalne možnosti v globino so zelo majhne. Ima sicer veliko množico čet, težko topništvo in težke ter posebno težke oklopniške, toda manjka mu tako rekoč zraka za dihanje. Napasti mora in sicer kar kmalu. O smereh njegovega bodočega napada pričajo sunki, ki jih je izvršil v zadnjih dneh. Lahko se domneva, da bo udaril prav tako proti jugu kakor proti zapadu, da bi odrezal polotok in pa seveda proti severu, kjer bo skušal oblegati Cherbourg. Po možnosti bo izbral vse tri napadalne smeri.

»Völkischer Beobachter« poudarja, da Montgomery ve, da bo s tem šele pričel najtežji del svojih operacij. Pri globljim sunku proti jugu se bo oddaljil iz zaščitnega obroča težkega ladijskega topništva, ki ga je doslej tako dobro podpiralo. Toda zanj obstaja še nevarnost nemških obalnih divizij. List nadaljuje: »Ves svet ve, predvsem pa seveda vsak Montgomeryjev vojak, da obalne divizije po številni moči in oborožitvi ne dosegajo vsega tega, s čimer razpolagajo napadajoče divizije. Kljub temu pa so se že tako sijajno borile, da so imeli Angleži in Američani kar največje izgube.

Dosežen ni bil niti cilj prvega invazijskega dne

Berlin, 15. jun. Vojni poročevalec agencije DNB na zapadu Aleks Schmalfluss javlja: Pretekli je že več kot teden od prvega invazije. Zaradi tega sem šel na poveljnišče nemških čet na zapadu, ki jim poveljuje maršal Gert von Rundstedt, da bi izvedel, kako tamkaj gledajo na položaj. Poudariti moram, da je vrhovni poveljnik s potekom dogodkov popolnoma

zadovoljen. Z velikim zadovoljstvom ugotavlja, da sovražnikove invazijske čete nikjer niso mogle doseči določenih ciljev ter da zlasti na onem delu predmostja, ki ga drže Američani, doslej niso dosegle niti tega, kar je bilo določeno za prvi dan invazije. Vse to izhaja iz dobro utemeljenih izjav raznih ujetnikov. Na taktičnih zemljevidih, ki sem jih videl v glavnem poveljništvu, se kupijo znaki o premikanjih sovražnika in njegovi sestavi in pa seveda tudi o dovažanju nemških rezerv. Sedaj vemo z gotovostjo, da je bilo izkrcanih popolnoma ali vsaj večinoma najmanj 15, verjetno pa 20 britanskih in ameriških divizij.

Del teh sil je bil že pri obeh prvih valovih uničen ali močno zbit. Med uničene divizije spadata 82. ameriška in 6. angleška z letali pripeljana divizija, dočim je imela 101. ameriška divizija izredno velike izgube. V prvem tednu invazije je bilo iz boja izločenih 300 sovražnikovih oklopnikov. Število človeških izgub lahko le cenimo. Toda številka 85.000 bi bila prej pre nizka kot previsoka.

Nemci stalno dovažajo rezerve, tako da nas odločilni boji še čakajo. Ker bo verjetno, da je sovražnik porabil že dobro tretjino svojega invazijskega potenciala, pri divizijah, ki jih dovažajo z letali, pa celo že polovico, gledajo v glavnem poveljništvu maršala von Rundstedta na bodoče dogodke s tem večjim mirom, zlasti še, ker so Angleži uporabili že skoraj vse, Američani pa večino čet, ki so bile v vojni že preizkušene.

Uspehi v borbi proti invazijski mornarici

Berlin, 15. jun. V borbi proti angloameriški invazijski mornarici je imel doslej največji uspeh neki oddelk nemških bojnih čolnov, ki je v enem samem podvigu potopil neko sovražno križarko ter dva rušilca. Križarka je bila napadena s tremi torpedi, čeprav je je ščitilo 16 rušilcev. Nemškim čolnom se je posrečilo, da so se neopazno umaknili. S torpedi sta bila napadena tudi oba rušilca, od katerih se je eden takoj potopil. Ta uspeh je bil dosežen kljub temu, da Angloameričani stalno

Med Tiberom in Tirenskim morjem

Berlin, 15. jun. Na italijanskem bojišču je bilo tudi večeraj težišče bojev na zapadnem krilu med Tiberom in morjem. Ves dan so severnoameriški in kanadski pehotni in oklopniški oddelki napadali ob obeh straneh Bolsenskega jezera. V hudih bojih, ki jih je velika vročina oteževala in so se bili na razčlenjenem gorskem ozemlju, so nemške čete odbile sovražnikov naval. Sovražnika, ki je po 15 brezuspešnih napadih končno le vdrl v nemške črte pri Mancianu, so Nemci zgrabili s protisunkom z zapada, severa in severovzhoda ter ga vrgli nazaj. Ob obali in tik zapadno ter vzhodno od Bolsenskega jezera je sovražniku uspelo, da je nekoliko odrinili nemške oddelke, ni pa mogel doseči nikakih nadaljnjih vdorov. Kljub svojim obrambnim uspehom so se nemške čete v noči od torka na sredo odmaknile za nekaj km proti severu.

Zelo hude izgube je imel nasprotnik ob Tiberi, kjer kljub vsem naporom ni mogel izvoziti niti pidi zemlje. Tukaj je več nemških oddelkov, ki jih navaja večerajšnje vojno poročilo in ki so že od pričetka sovražnikove ofenzive neprestano v boju, dokazalo, da ni izgubilo niti malo svoje bojne moči.

Vzhodno od Tibere je prišlo v Apeninih in pa ob jadranski obali le do brezposelnega puškarjenja. Sovražnik sledi odmakajočim se nemškim četam, ne da bi jih poizkušal resneje nadlegovati.

Bitka v Normandiji se približuje vrhuncu

Nemške čete so obdržale svoje postojanke - V prvih 10 dneh je bilo uničenih 400 oklopnikov in 1000 letal - 13 vojnih ladij ter 23 prevoznih ladij potopljenih - 29 vojnih ladij ter 58 prevoznih ladij težko poškodovanih

Führerjev glavni stan, 15. jun. Vrhovno poveljništvu oboroženih sil javlja: Bitka v Normandiji postaja dan za danem bolj srdita. Sovražnik, ki je v prvih dneh invazije stremel, da pride na obalo, peizkuša sedaj, da bi na vse strani razširil svoje predmostje. Med salvami najtežjih ladijskih topov, stalnimi letalskimi napadi in ob uporabi na novo dovedenih pehotnih in oklopniških sil na obeh straneh, se približuje bitka svojemu vrhuncu.

Včeraj so se predvsem na področju okrog Tillyja, Caumonta in južnozapadno od Balleroyja razvili siloviti boji, v katerih smo uničili mnogo sovražnikovih oklopnikov. Sovražnik je imel posebno težke krvne izgube. Naše čete so povsod obdržale svoje postojanke. Vzhodno od Caumonta so nemški oklopniški oddelki zavzeli več žilavo branjenih krajev. Uničili smo sovražnikove padalce, ki so odskočili z letal severovzhodno od St. Loja za našimi črtami. Le na področju zapadno in severno od Ste. Mere-Eglise je sovražniku uspelo, da je pridobil nekaj ozemlja.

V pretekli noči je bilo vsled napadov močnih oddelkov borbenih letal z bombnimi zadetki ter torpedi potopljenih ali težko poškodovanih 14 tovornih ladij s skupno 101.000 brt ter dva rušilca. Pri tem se je posebno izkazal neki oddelk bojnih letalcev pod vodstvom majorja Thomsena. V ostri nočni borbi jugovzhodno od otoka Jersey so zažgali naš iskalni mlin v boju z nekim sovražnikovim oddelkom križark, ki je bil zaščiten s petimi rušilci, nek sovražnikov rušilec. Pri tem smo izgubili en naš čoln.

Obalne baterije vojske so obstrlevalale pred izlivom reke Orne nek izkrcavalni oddelk, zaščiten po težki križarki in rušilcih, ter pri tem poškodovali križarko ter en rušilec. Oddelke je bil razpršen. Pred severno obalo polotoka Cherbourg so naše obalne baterije zadele v polno nadaljnje ladje. Oddelki rušilcev ter hitri čolni so bili prisiljeni k umiku.

Ostrina bojev in vzorno zadržanje naših čet vseh vrst vojske se zrcalita v dosedanjih podatkih o doseženih uspehih. V prvih desetih dneh sovražnikovega inva-

zijskega napada so uničile naše čete nad 400 sovražnikovih oklopnikov ter nad 1000 letal. Pri tem niso vračunani številni oklopniški topovi ter težko orožje vseh vrst, ki so bili potopljeni pri napadih edine naše vojske mornarice ter letalstva na sovražnikovo izkrcavalno mornarico.

Skupno so potopili letalstvo, vojna mornarica ter obalne baterije vojske in mornarice od pričetka invazije 2 križarki, 9 rušilcev, 2 brza bojna čolna, 23 tovornih ter prevoznih ladij s 131.400 brt ter 12 oklopnih izkrcavalnih ladij z 18.300 brt. Razen tega sta bili z bombnimi, torpednimi ter topniškimi zadetki težko poškodovani dve težji križarki, tri nadaljnje križarke, 16 rušilcev, 8 brzih bojnih čolnov, 53 trgovskih in transportnih ladij z 235 tisoč brt, 2 izkrcavalni ladji s 4900 brt ter 1 parnik srednje velikosti. Sovražnikove izgube na vojnih in izkrcavalnih ladjah, ki so zadele ob mine, pa zelo zvišujejo številke. Krvne sovražnikove izgube, posebno njegovih elitnih oddelkov ter divizij, pripeljanih z letali, so mnogokrat višje od naših lastnih izgub.

Na italijanskem bojišču se nadaljuje močan sovražnikov pritisk na obeh straneh jezera Bolsena. Naše težke boreče se čete so tudi večeraj nudile sovražniku zagrizen odpor, vendar končno niso mogle preprečiti, da ne bi sovražnik pridobil nekaj ozemlja v smeri proti severu. Ponovni sovražnikovi napadi severno ter severnozpadno od jezera, so bili odbiti. Boji se nadaljujejo.

Z vzhoda ne poročajo nič posebnega. Na visokem severu so bili na odseku Louhi ter Kandalakscha odbiti močnejši boljševiški sunki.

Podmornice so potopile v Črnem morju dva sovjetska topniška čolna ter en vizilice.

Severnoameriški bombniški oddelki so napadli večeraj mestno področje Budimpešte. Madžarske ter nemške zračnoobrambne sile so sestrelile 18 sovražnikovih letal. Posamezna britanska letala so odvrгла v pretekli noči bombe v rensovestfalskem področju.

Nemška bojna letala so napadla posamezne cilje v jugovzhodni Angliji.

Položaj na vzhodnem bojišču

Hudi boji pod pekočim soncem - Nezlomljiva borbenost nemških sil

Berlin, 15. jun. Na Karpatskem predgorju je prišlo v torek do živahnih krajevnih spopadov v jakosti čet pa so bili z izgubami za sovražnika odbiti.

Jugovzhodno od Vitebska se je ojačilo boljševiško izvidniško in naskakovalno delovanje. Nekaj sovražnikovih sunkov se je izjalovilo. Severno od Vitebska je uspel Sovjetom začasn krajevni vdor, ki je bil takoj očiščen. Nemško topništvo je motilo sovražnikove pokrete in oskrbo. Severnozpadno od Vitebska se je ojačilo sovražnikovo topniško delovanje.

Južnozapadno od Narve je nadaljeval sovražnik svoj napad. V ponedeljek je padlo pred nemškimi postojankami 352 boljševikov, mnogo jih je bilo ujetih in zaplenjenih je bilo tudi mnogo topov in strojne.

Na Karelski ozini so naleteli napadajoči boljševiki na odločen finski odpor. Sovjeti so imeli velike izgube ter so izgubili 7 težkih oklopnikov in 11 letal. Tudi na Aunuski ozini je bilo odbitih več boljševiških napadov. Njihov poizkus, da bi prekorčili Svir, pa se je ponesrečil.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 15. jun. Današnje vojno poročilo javlja.

Na Karelski ozini se nadaljujejo z vso silo sovražni napadi. Pritisk je najhujši pri Kuterselki. Kivennapi in Siirannäki. Pri Kuterselki je uspelo sovražniku, da je vdrl v finske postojanke. Pri Kivennapi in Siirannäki so naše čete zapletene v nerestane borbe, v katerih pa so sovražnikov napad, ki ga podpirajo močne oklopniške in letalske sile, odbile in prizadejale sovražniku velike izgube, 19 sovražnikovih oklopnikov smo uničili.

Na Aunuski ozini smo odbili na 2 mestih sovražnikove oddelke v jakosti čet Z ostalih odsekov kopnega bojišča ne javljajo nič posebnega.

Na zapadnem delu Karelske ozine so naši bombniki večeraj napadli sovražnikove oklopniške in koncentracijske njegovih sil. Sovražniki so bili poškodovani.

Vihovni poveljniki ameriških letalskih sil na Kitajskem, generalni major Chenault, je nadzoroval ameriška letalska oporišča na vzhodnem Kitajskem ter je izjavil pri svojem povratku v Kulming, da je japonska ofenziva v Honanu izredno močna. S tem postaja položaj za ameriško letalstvo na Kitajskem prav tako težak, kakor je bil leta 1938, ko so Japonci zasedli Hankov in Kanton. Japonci popolnoma obvladajo položaj v bojih pred Čangto.

Tokio, 15. jun. Boji za Čangto se bližajo naglo svojemu vrhuncu. Japonske čete so zasedle neko strateško važno višinsko postojanko pred Čangto na drugi strani reke Ksiang, istočasno pa so na jugu mesta izvedle nekaj diverzivnih operacij. S tem je bil japonski obroč okrog mesta strnjen ter je bil sovražnik popolnoma izoliran. Sovražnikovim četam v mestu ne preostane nič drugega, kakor da se predajo Japoncem ali pa bodo popolnoma uničene.

Kanton, 15. jun. Kakor poročajo iz Čungkinga, so japonske čete pri napadu na mesto Ijang ob Tungtingškem jezeru vdrele skozi vzhodna vrata v mesto, ter so se v njem pričeli poulični boji.

Napad na ameriško letalstvo oprišče

Sanghaj, 15. jun. Neka japonska letalska formacija je izvedla večeraj presenetljiv napad na oporišče ameriškega letalstva v Kienovu v pokrajini Fudien. Pristajališče je bilo popolnoma uničeno, 11 poslopij je zgorelo. Vsa japonska letala so se vrnila na svoja oporišča.

Kienov je najbolj izpostavljeno ameriško letalsko oporišče v Čungkingu. Kitajski ter je določeno za bazo za napade na Japonsko. Japonski napad na Kienov je te ameriške namere prekrizal.

Za novi socialni red

Programatična načela Delavske protikomunistične akcije

Pred dnevi smo podrobno poročali o proslavi polletnice Delavske protikomunistične akcije. Danes objavljamo uarno resolucijo, ki je bila sprejeta na tem zborovanju njenih številnih sodelavcev in sodelavnikov in se glasi:

SLOVENSKIM DELOVNIM STANOVOM!

Glavni odbor in sodelavci Delavske protikomunistične akcije v Ljubljani, zbrani dne 12. junija 1944 na proslavi polletnice njenega delovanja, ugotavljajo,

da je slovensko delavstvo Ljubljanske pokrajine, zlasti ono iz Ljubljane in njene bližnje okolice, ki ga je lažnjavi komunizem smatral za svojo hrbenico po ogromni večini obsodilo ter zavrglo kot komunizem, kakor tudi njegov lažljivi izroček Osvobodilno fronto.

Delavci vseh petih glavnih delovnih stanov slovenskega naroda: kmečki, obrtniški, trgovski, industrijski ter oni iz svobodnih in javnih poklicev so boljševiškim lažnjavim in odločnim protiboljševiškim odporom po obratih in poslovalnicah.

Ob porušeni cerkvi, požganih šolah, uničenih prosvetnih, sokolskih in orlovskih domovih, ob upepeljenih podjetjih ob zalitih rudnikih, ob razvalinah celih vasi, trgov, mest, ob uničenem narodnem premoženju in ob nedolžno preliti mučeniški krvi desetstisočev najboljših sinov in hčera slovenskega naroda so se zgrozili v svojih dušah, kot en mož sledi bojnemu klicu našega predsednika div. generala Leona Rupnika, obsodili zločinsko početje komunizma, njegovo lažnjavo Osvobodilno fronto in se strnili okrog svoje odločne Delavske protikomunistične akcije.

Vsi ti tisoči delavcev in delavk so nam dali trdno oporo in ustvarili v teh usodnih dneh tako močno enotno delavsko gibanje, kakor ga zgodovina slovenskega naroda še ne pozna. To je najboljši porok za zmago nad nečloveškim azijskim komunizmom in za naš mednarodni židovsko-framasonski, plutokratski velkapitalizem.

Delavstvo je jasno ugotovilo, da je brezdušni materializem oče tako kapitalizma kakor tudi komunizma, ki sta pravno in stvarno odgovorna za razkroj človeške družbe in za zločinsko delovanje OF na Slovenskem. Zato ima danes Delavstvo protikomunistična akcija pri nas predvsem naslednje naloge:

1. Do korenin mora uničiti med Slovenci, zlasti pa med delovnimi stani boljševiški komunizem.

2. Namesto framasonsko-židovskega kapitalizma hoče ustvariti s pomočjo delovnega ljudstva nov, po boljših in uravnih zakonih utemeljen, vsem slovenskim delovnim stanovom pravičen gospodarski red.

3. V okviru občenarodnih, stanovskih, poklicnih in obratno občestvenih interesov hoče pravično preurediti in smotno zavarovati pravice vseh gospodarskih panog, s tem da se ustvari pravično razmerje med delom in kapitalom.

V predstavitvi posameznih stanovskih enot in naroda bodi in mora biti varovana popolna enakopravnost in sodelovanje delavcev in delodajalcev. Na osnovi priznanih in pravičnih skupnih interesov naj rastejo nova socialno-gospodarska zastopstva s skupnim vodstvom in s skupno odgovornostjo za istimi pravici in istimi dolžnostmi. Kapital naj ne bo več samemu sebi namen, ne človek njegov suženj. Dobrine naj služijo človeku in skupnosti!

Le taka družba bo dala zadosti kruha vsem pridnim in enakopravno povezanim članom ene same narodne delovne družine. Samo taka družba more izvesti obnovo našega tako težko prizadetega narodnega gospodarstva. To je naša naloga! Velika in težka je! Brez nje ni rešitve ne delavcu, ne podjetniku, ne posameznim gospodarskim panogam in tudi ne slovenskemu narodu! Delavska protikomunistična akcija s svojim glavnim odborom in s svojimi sodelavci vabi in kliče vse:

Pridružite se naši sveti borbi, strnite svoje sile z nami!

Vabimo svoje brate in sestre po krvi in v trpljenju, delavce in delavke v tovarnah, obratih in uradnih hiš, morda še stote ob strani Vstanite ob prelomu časa v vrste protikomunističnih borcev, gradite z njimi skupaj zares nov, boljši in pravičnejši svet!

Poslavimo podjetniške stoji. Priznajte vsaj ob 12. uri, da kapital po poti, po kakršni je hodil v židovsko-framasonski družbi, ne more in ne sme več hoditi! Družba in narod je moralo rešiti le tako, da tudi kapital krene na nova pota, boljše rade volje kakor pa prisiljen po splošni narodni zahtevi.

Vabimo svobodno in javno poklice: Združite se v protikomunistični borbi z nami na osnovi naznačenega programa za novi, pravičnejši gospodarsko družabni red!

Obrabimo se končno na ves slovenski narod! Potrži naš sveti boj za svojega, da vsi Slovenci združeni premagamo komunistično-boljševiški nestor v svojo korist, za obstoj, obnovo in napredek prav v smislu našega velikega gesla: Bog, stan in narod!

Zur Bekämpfung des Schwarzhandels

Um die rücksichtslose Bekämpfung des Schwarzhandels sicherzustellen, erlasse ich auf Grund der mir im Artikel 7 der Verordnung des Obersten Kommissars vom 19. Oktober 1943 erteilten Ermächtigung nachstehende Ausführungsbestimmungen:

Art. 1. Schwarzhändler und Preistreiber sind grundsätzlich durch den Sondergerichtshof für die öffentliche Sicherheit nach den für dieses Gericht geltenden Vorschriften abzuurteilen.

Art. 2. Diese Ausführungsbestimmungen treten mit dem 1. Juni 1944 in Wirksamkeit. Sie können auch auf Straffälle, die bisher noch nicht rechtskräftig entschieden sind, angewendet werden.

Triest, am 31. Mai 1944.

Der Leiter der Justizabteilung des Obersten Kommissars in der Operationszone »Adriatisches Küstenland«: Dr. Paul Messiner, e. h.

Za pobijanje črne borze

Da se zavaruje brezobzirno pobijanje črne borze, izdajam na osnovi pooblastila, podeljenega mi v čl. 7. naredbe Vrhovnega komisarja z dne 19. oktobra 1943 naslednje izvršilne določbe:

Čl. 1. Črnohorizijanci in navijači cen se imajo soditi načeloma po posebnem sodišču za javno varnost po predpisih, ki veljajo za to sodišče.

Čl. 2. Te izvršilne določbe stopijo v veljavo 1. junijem 1944. Uporabiti se morejo tudi za kazenske primere, ki doslej še niso pravno močno razsojeni.

Trst, 31. maja 1944.

Vodja pravosodnega oddelka Vrhovnega komisarja na operacijskem ozemlju »Adriatsko primorje«: Dr. Paul Messiner, s. r.

Passierscheine für die Blocksperrline

Ab 16. Juli berechnen nur noch die von der Prüfstelle IX des OKH ausgegebenen Durchlassscheine L und Grenzüberschreitscheine Süd zum Übertritt über die Blocksperrlinie Laibach.

Inhaber früherer Scheine, welche auch weiterhin die Sperrlinie überschreiten müssen, haben ihre Anträge auf Erteilung neuer Durchlassscheine rechtzeitig (bis spätestens 30. Juni 1944) einzureichen und zwar:

a) Antragsteller mit dem Wohnort in Laibach bei ihren zuständigen Polizeikörper-Posten;

b) Antragsteller ausserhalb Laibachs beim Bürgermeisteramt ihres Wohnortes.

Ein Parteienverkehr bei Prüfstelle IX findet nicht statt. Die Begründung der Anträge ist tunlichst in deutscher Sprache abzufassen. Anträge auf Erneuerung von Durchlassscheinen sind spätestens 15 Tage vor Verfalltermin einzureichen.

Der Dienststellenleiter:

Wölk y. Hauptmann

Propustnice za mestno zaporno črto

Od 16. julija dalje veljajo za prekršajne zaporne črte okoli mesta Ljubljane samo propustnice L in propustnice Süd, ki jih izda Prüfstelle IX des OKH.

Lastniki prejšnjih dovoljenj, ki morajo tudi v bodoče prekršajni zaporno črto, naj pravčasno vložijo prošnje za izdajo novih propustnic (najkasneje do 30. VI. 1944), in sicer:

a) prošnje bivaljskem v Ljubljani, pri svojih pristojnih policijskih stražnicah;

b) prošnje, ki bivajo izven Ljubljane, pri županstvu svojega kraja.

Stranke se pri Prüfstelle IX ne sprejemajo. Utemeljitven prošnje je sestaviti po možnosti v nemščini. Prošnje za obnovo propustnic je treba vložiti najmanj 15 dni pred zapadlostjo.

Vodja službenega mesta:

Wölk y. Hauptmann

Aufforderung

Alle Betriebe der Industrie: Eisenbahn, Post, Straßenbahn, Speditionsgewerbe, städtische Betriebe, wie Elektrizitätswerk, Gaswerk und Wasserwerk, Fuhr- oder Bauhöfe der Stadtgemeinde, Straßenreinigungspersonal, Straßenbahnen, öffentliche Krankenhäuser, Molkereien und Großmühlen sowie Konservenfabriken aller Art werden gebeten, Zweck Betreuung die Zahl ihrer männlichen Gefolgschaftsmittelglieder über 18 Jahren bei der Abteilung Betriebsarbeit des Deutschen Beraters (Provinzialverwaltung) Laibach, Zimmer Nr. 122 zu melden.

Poziv

Vsi obrati industrije: železnica, pošta, cestno-građbena podjetja, spedijske obrti, mestni obrati, kakor: elektrarna, plinarna, vodovod, pristave, građbena skladišča mestne občine, objave za čiščenje cest, cestne železnice, javne tovarnice mlekarne in veliki mlini, kakor tudi tovarnice konzerv vsake vrste so naproseni, da zaradi skrbstva prijavi število svojih moških uslužbencev nad 18 let starosti pri oddelku za obratno delo nemškega svetovaleca (Pokrajinska uprava), Ljubljana, soba št. 122.

Wallstreet se zanima za Indijo

Stockholm, 15. jun. Ameriški listi poročajo, da pričakujejo v New Yorku zelo važne razgovore med ameriškimim gospodarstveniki in indijskimi zastopniki o naložbi ameriškega kapitala v Indiji. Pogoj bi bilo seveda razčiščenje notranje-političnega položaja v Indiji. Zaradi tega se zavzemajo ameriški finančni krogi za popuščanje Angležev napram Indijcem.

Ze opetovano smo naglašali, da se Američani smatrajo za dediče Angležev in da bodo po svoji zahtevi tako plačilo za svojo pomoč, da bi njihova plutokratska zaslužnjaka gospodarstva ves svet. Zdi se, da Američani tega tudi prav nič ne skrivajo. Ko sredi vojne mimo svojega »zaveznika« razpravljajo o tem, kako bi si osvojili Indijo za svoje tržišče. V Londonu morajo mirno gledati to ameriško brezobzirnost. Ri so ji sami odprli vrata na stežaj. Značilno je, da je ameriški kapital stegnil svoje grabežljive roke najprej po Indiji, ki je osnova angleškega bogastva in molzna krava Velike Britanije.

Vdor na oskrbovalno pot pred Normandijo

Berlin, 15. jun. Boje ob invazijski cesti opisuje pomorščiki in vojaški dopisniki agencije DNB Maks Karl Felden takole: Kar se dogaja sedaj na morju pred Normandijo in vse tja proti Angliji, prekaša po dinamiki in drastičnosti vse, kar smo doslej vedeli na področju pomorskih vojn raznih narodov. Pred nami je ogromno brodovje, ob hoku bojne ladje, križarke in rušilce, ki sčijo oskrbovalno cesto z otoka na evropsko kopnino. Lahke nemške pomorske edince, torpedni brzi čolni in zaščitne ladje se zbirajo ob robu te z morja in z zraka tesno zavarovane poti. Takšen je položaj ob pričetu drugega tedna invazije.

Noč na nedeljo je bila med najbolj dramatičnimi. Bili smo zopet zunaj kakor v vseh preteklih nočeh, približili smo se skrajnemu robu naših obalnih prednjih črt. Daleč nad morjem so hrumele salve z dvojnimi stolpov največjih bojnih ladij na svetu. Vedel smo, da je pred nami nešteto brzih čolnov pregledovalo morje in nas iskalo. Ko se je pričela prva ura novega tedna, smo bili na točki, k' so jo brzi čolni v nagli vožnji prečkali pred 15 minutami, ter smo sklenili, da bomo vdri sovražniku v bok. S krvavimi očmi smo gledali na morje, dokler nismo opazili stotine tajstvenih lučk, ki so se polagoma in magično našle v brezkonni vrsti »Končno vendar zopet razsvet-

ljena cesta«, mi je dejal nekdo na poveljniškem mostu. Bila je to sovražnikova oskrbovalna cesta, pot neskončnih ladijskih spremeljav. Na prevoznih in tovarnih ladijah, ki so že pred kakimi petimi ali šestimi dnevi odplule iz luk na angleški severnovzhodni obali, so stale tesno natrane izkrcevalne čete v neprijetnem pričakovanju bližnjega pogubljenja.

Torpedni čolni so se zapodili proti sovražnikovim ladjam, izstrelili vanje svoja torpoda in se spet izgubili v nočni temi, ki jih sicer ni mogla zaščititi pred izredno občutljivimi merilnimi napravami, toda vsaj pred vizirnimi pripravami številnih torpedov. Potem so se znova približali in v nočni temi ladij nova torpoda. Sovražnik, ki so mu četo sledili za petami, jih je mnogokrat videl. Tedaj so udarile svetleče niti svetilnih izstrekov preko morja. Stolpi z najtežjimi topovi so zatuli, da bi razbili s svojimi udarci male čolne. Ti so se stresli, toda ne srca njihovih mož. Devetkrat je morje v tej noči požrlo prevozne ladje z ljudmi in materialom, preden se je v daljavi zasvital dan. Tedaj smo se vrnili. Vsi čuti so bili prenapeti. Nič nas ni presumilo, niti ne plavalce žrtve nočnih katastrof ne prazni splavi in razbitine potopljenih ladij. Z mrkami obrazi smo gledali na vse to, kar je plavalo na sovražnikovi cesti in se izgubljalo na daljnem morju.

Gospodarstvo

= Povečana storitev nemške industrije električnih žarnic. Potrošnja električnih žarnic se je v teku vojne znatno povečala, kar velja zlasti za navadne žarnice od 15 do 40 vatov, kjer znaša povečanje potrebnosti 20%. Žarnice so neobhodno potrebne ne samo za vsakdanje življenje, temveč tudi za opremo letal, podmornic, tankov in raznega vojaškega orodja. Zadržanja za proizvodnjo električnih žarnic je že pred leti izdala ukrepe, da se omogoči povečanje proizvodnje in je v ta namen predvsem odredila izredno občutno zmanjšanje raznih vrst žarnic, ki se izdelujejo. Pred to redukcijo so tvornice izdelovale (ne upoštevajoč specialne žarnice) 27.000 vrst običajnih žarnic, ki so se razlikovale po napetosti, življenjski dobi, obliki in izdelavi. Poleg tega so izdelovale veliko število specialnih žarnic in majhnih žarnic. Od 27.000 raznih vrst običajnih žarnic je po izvršenem tipiziranju ostalo le 350 vrst, ki docela zadostujejo za kritje vojne važne potrebe. To tipiziranje pa je na drugi strani omogočilo povečanje proizvodnje za 20%.

Na drugi strani so šla prizadevanja za tem, da se s podaljšanjem življenjske dobe žarnic zmanjša potreba po novih žarnicah. Zato je bila življenjska doba običajnih žarnic od 15 do 40 vatov povečana od 1000 do 1500 gorilnih ur. Za tako povečanje življenjske dobe so se merodajni činitelji odločili navzile temu, da daje žarnica življenjske dobe 1500 ur za 6% manj svetlobe. Podaljšanje življenjske dobe žarnic pa bo omogočilo, da se s isto uporabo materiala in delovne sile krije za 50% večja potreba. Podaljšana življenjska doba žarnic je bila uvedena že ob koncu leta 1942. Ker so bile od tedaj že številne stare žarnice nadomeščene z novimi, prihaja ta reforma postopno do izraza. V celoti pa se bo pokazal vpliv v dveh do treh letih, to je najkasneje do konca prihodnjega leta. Potrošniki bodo učinek reforme opazili tedaj, ko bodo nove žarnice že gorele tisoč ur in ne bodo pregoarele kakor stare žarnice.

= Iz hrvatskega gospodarstva. Med Hrvatsko in Nemčijo se bodo v kratkem pričela nova gospodarska pogajanja. Zato je zagrebška industrijska zbornica pozvala vsa zainteresirana podjetja, naj predložijo želje in predloge za bližnja pogajanja. Interesenti bodo zavzeli tudi svoje stališče k vprašanju pobiranja posebne izrazvalne pristojbine pri uvozu blaga iz Nemčije. — V skladu s splošnim povišanjem prevoznih tarif so bile te dni na Hrvatskem povišane prevoznine za prevoz po Dunavu med kraji na Hrvatskem za 100%.

= Hrvatska kilirinska bilanca v lanskem letu. Zagrebški listi so objavili podatke o kilirinskih plačilih na Hrvatskem, iz katerih je razvidno, da so znašala lani kilirinska izplačila za izvozno blago 4.92 milijarde kun, kilirinska vplačila za uvoženo blago pa 7.85 milijarde kun, tako da so plačila iz čistega blagovnega prometa pokazala za Hrvatsko pasivni saldo v višini 2.9 milijarde kun nasproti 2.7 milijarde kun v prejšnjem letu. Lani je odpadlo od celotnega kilirinskega prometa na kilirng z Nemčijo 90% (prejšnje leto 73%). Preko tega kilirnga gredo tudi vsa plačila v prometu z zasedenimi deželami. Leta 1941. je morala Hrvatska od takratnega kilirinskega dolga Jugoslavije nasproti Nemčiji prevzeti 52.5 milijarde mark. Ta kilirinski dolg pa je Hrvatska že v teku leta 1942. poravnala, predvsem z denarnimi pošiljkami hrvatskih delavcev v Nemčiji. Navzile pasivni trgovinski bilanci je imela Hrvatska sprito drugih plačil ob koncu leta 1941. kilirinske terjatve v višini 246 milijonov kun, naslednje leto v višini 452 milijonov kun in ob koncu lanskega leta v višini 1741 milijonov kun. V gornjih številih prihajajo do izraza le saldi iz blagovnih in finančnih plačil, medtem ko se plačila za nemško oboroženo silo na Hrvatskem vodijo na posebnih računih. Z Nemčijo je imela lani Hrvatska aktivno trgovinsko bilanco, ki je omogočila uvoz precejšnjih količin živil iz Nemčije. Poleg tega je dobila Hrvatska v zadnjih letih od Nemčije proste devize, ki jih je potrebovala za nakup bombaza v deviznih državah. V zadnjem času se je naraščanje hrvatskih kilirinskih terjatev v Nemčiji ustavilo, zlasti potem ko je Nemčija za izvoz v Hrvatsko revidirala izvozne cene v skladu s, podražljivo uvoza hrvatskega blaga.

= Švicarska mornarica. Ko je švica pred tremi leti sklenila ustanoviti si lastno mornarico, ni imela nobene ladje. Od tedaj si je nabavila 12 večjih parnikov ki pa so po večini že starejši in voziyo z 8 do 10 miljami na uro. Teh 12 parnikov meri 42.900 brutto registrskih ton. Dva sta namenjena izključno prevozom Mednarodnega rdečega križa, ostalih deset pa služu švicarski zunanji trgovini, predvsem uvozu živil in surovin. V teku vojne je švicarska mornarica izpuhila eno ladjo, ki se je potopila leta 1943. Sedaj je v Švici obsežna debata o tem, ali naj švica tudi po vojni obdrži lastno mornarico. Nekate-

ri predlagajo, naj bi dala Švica po vojni na inozemskih ladjedelnicah zgraditi moderne ladje, za katere bi švicarska industrija dobavljala potrebne stroje. Drugi pa so mnenja, da švicarska mornarica po vojni ne bo vzdržala konkurence.

= Turški proračun. Turška velika skupščina je te dni sprejela državni proračun za leto 1944-45. Izdatki znašajo 956 milijonov, dohodki pa 901 milijon turških funtov. Proračun predvideva torej primanjkljaj v višini 55 milijonov funtov, ki bo krit z najetjem posojil. Pretčni del proračuna je namenjen državnim obrambi, za kar je predviden dnevni izdatek 1.5 milijona funtov, 80% vseh dohodkov predstavljajo davki.

= Podražitev časopisov v Atenah. Atenski dnevnik so glede na nadaljnjo splošno podražitev materiala in povišanja me- postavili novo ceno za časopise in stane od sledaj mesečna naročnina 100.000 drahem.

= Vojni stroški Anglije in Amerike. Po ugotovitvi britanskega notranjega ministra Morrisona je Anglija doslej potrošila za vojno 19 milijard funtov, to je dvakrat toliko, kolikor so znašali stroški prve svetovne vojne. Proračunski odbor severnoameriške reprezentacije zbornice je predložil kongresu zahtevo za kredit v višini 49 milijard dolarjev za financiranje vojnih stroškov v proračunskem letu 1944-45, ki se bo pričelo 1. julija. Skupaj z zneskom gorilnih 49 milijard bodo vsi od leta 1940. odobreni vojni krediti dosegli 319 milijard dolarjev.

= Na meji produkcijske sposobnosti. Angleški produkcijski minister Littleton je te dni izjavil, da ni več nobene možnosti, da bi Anglija mobilizirala nove delovne sile, ker so zajete že vse rezerve. Celotni angleški uvoz za civilne potrebe znaša samo še 10% uvoza v mirnem času delovni čas pa znaša 10 ur na dan. Oni prebivalci, ki še niso v neposredni civilni ali vojaški vojni službi, predstavljajo samo še 35% vsega prebivalstva. Morajo pa proizvajati vse, kar je potrebno za civilno potrošnjo. Pri tem stanju ni računati, da bi se doseglo nadaljnje povečanje proizvodnje.

Kundmachungen

1er Ernährungsausschalt

Abgabe von Fleisch

Verbraucher bekommen am Samstag, den 17. d. M., bei ihren Metzgerm je 10 dkg Rindfleisch gegen Abgabe der Abschnitte »54. 55-June« der SVA in Laibach ausgegebenen Juni-Grundlebensmittelkarten.

Obvestila »Prevođa«

Prodaja mesa

Potrošniki prejmejo v soboto, 17. t. m., pri svojih mesarjih po 10 dkg govedine proti odvzemu odrezkov »št. 54. 55 June« junjske živilske nakaznice, izdane od Mestnega preskrbovalnega urada v Ljubljani.

* * *

Še nekaj o mesni zaseki

Da bi se preprečilo še nadalje zmanjšanje obroka masočob v naši pokrajini zaradi majhnih zalog olja, je pokazala Nemčija svojo pripravljenost dati prehodno na razpolago svinjsko masočbo, in sicer v obliki soljene mesne zaseke, brez kosti in kože. Gospodinja, ki mora natančno razdeliti novi obrok masti, bi bridko občutila, če bi morala namesto olja dodeljeno masočbo takoj porabiti in bi se ta masočba ne dala nekaj časa držati. Temu pa ni tako, kajti tudi mesna zaseka se da ocvreti in napraviti tako trajna. Pri pretopitvi ostane meso kot ocvrti, ki jih lahko pustijo v masti ali pa jih ocediš posebej, tako da ti ostane čista mast v loncu. Slanino je treba pred spuščanjem še posebej razrezati. Na ta način dobimo čisto mast, ki se da ohraniti in trošiti ves mesec.

Uvoz prašicev-spearharjev iz Nemčije je imel za posledico novo ureditev z masočbami v naši pokrajini. Dočim so sedaj potrošniki dobivali samo jedino olje, bodo od sedaj naprej poleg majhnega obroka olja dobivali masočbo v obliki mesne zaseke. Obrok je po količini nekoliko zvišan, kar bo doprineslo svoje, da se omogoči prehod od porabe olja na porabo svinjske masti. Obrok masočob pa je v zvezi tudi s storitvami. Kdor največ in najtežje dela, bo dobil tudi ustrezajoči dodatek, in sicer delavci pri težkih delih po 100 g, oni pri najtežjih delih pa 200 g mesne zaseke na mesec. Čas in način delitve bomo objavili naknadno.

Vzdrževanje sedanega obroka svinjske masti pa je odvisno predvsem od sodelovanja kmečkega stanu v naši pokrajini. Če bodo kmetje oddali vse predpisane količine mleka in obdelali vse zaukazane površine z oljarcami, če bodo tudi oddali vsa pridelana oljna semena — pri tem ne smemo pozabiti, da se dela tudi na povečanju pridelave — in če bo šlo blago namesto na črno boro v redno potrošnjo, potem je pričakovati tudi nadaljnega izboljšanja preskrbe z masočbami v naši pokrajini.

Neuspeh napad na Brač

Beograd, 15. jun. O boju na otoku Braču je izvedel DNB-jev belgijski dopisnik dr. Gruber naslednje podrobnosti: V noči, ko se je na zapadu pričela invazija, je napadla iz 1000 Angležev in 2500 komunističnih tolovajev sestavljena in dobro oborožena bojna skupina po silovitem topniškem obstreljevanju nemška oporišča na otoku Braču. Izkrcavanje in napade so s svojim ognjem ščitili britanski rušilci in posebni čolni ter številna letala. Razen tega so imeli Angleži mnogo vodnikov, ki poznajo napadane kraje. A podobno kakor komunistični tolovaji so morali tudi oni spoznati, da se jih nemški alpski lovci prav tako malo bode kakor njihovi spodnjejski tovarši na nekem bližnjem otoku, ki je bil napaden pred tremi tedni in splah branilec jadranskih otokov. Lovcev ni zmedla premoč sovražnikov, temveč so opri na svoja skrbno izgrajena oporišča in z zaupanjem v vodstvo, ki se je že vselej izkazalo, vztrajali v hudih bojih, dokler napolnili sovražniku ni zmanjkalo sapa in se je umaknil.

Pri napadu na Brač ni bilo zanimivo le, da je bil izveden istočasno kakor invazija na zapadu, temveč naj bi verjetno pomenil tudi razbremenitev za komunistične tolpe v zapadni Bosni, kjer se boji proti njihovemu glavnemu stanu uspešno nadaljujejo.

Uspehi v boju

proti tolovajem v Bosni

Beograd, 13. jun. Prostoovoljski oddelki neke bosansko-hercegovske muslimanske SS-divizije so pobili v nekaj dneh 1512 tolovajev, ki so se poskušali zopet urediti v severni Bosni. Muslimanski prostovoljci, ki so se v zadnjem četrtletju že ponovno odlikovali pri uničevanju komunističnih tolp v svojih domačih krajih, in ki so se osvobodili široka ozemlja, so se tudi v teh bojih ponovno zelo izkazali. Med padlimi tolovaji je tudi vodja štaba ter več bataljonskih poveljnikov.

Psihološki polom invazije

Rouen, 14. jun. Psihološki polom invazije, ki se kaže v obnašanju francoskega prebivalstva, je eden izmed najprejnetjivših pojavov te vojne. Ze skoraj 4 leta so se trudili Angleži in Američani, da bi pripravili francosko podtalno armado na invazijo. Zaradi britanih letalskih napadov v preteklih mesecih pa je nastalo med severnofrancoskim prebivalstvom popolnoma obratno razpoloženje. Danes zjutraj je izjavil zdravnik Lenoir, ki ima v Caenu zelo veliko pacientov, da je tudi poslednji degolst postal sovražnik Angležev in Američanov.

Anglosasi žanjejo sadove svojega okrutnega postopanja s prebivalstvom Evrope. Barbarstvo bombardiranja brezčasnostnih mest pač ne more ojačati simpatij do Anglosasov, ako je kje na naši celini še kaj takih zasleplencev, ki pričakujejo rešitve od brezobzirnih napadalec. Nihče se ne sme čuditi, da francosko prebivalstvo pomaga nemškim četam pri njihovi borbi proti napadalcem, pač pa se bodo morali Anglosasi sami prepričati tudi drugod, da se z brezobzirnimi poboji ne pridobiva naklonenost. Kakor v Franciji, tako se bo sovražstvo do Angležev pokazalo povsod, kjer se bodo njihove čete hotele izkrcati. Povsod bodo naletele na strnjeni odpor evropskih narodov.

Neznosno breme

Zeneva, 15. jun. V newyorskkih bančnih in borznih krogih živahno komentirajo izjavo finančnega ministra Morgenthaua, da bo po mnenju šefa generalnega štaba ame-

riške vojske Marshalla in ostalih odločilnih vojaških činiteljev zahtevalo leto 1944 zaradi veličine svojih bojov še več denarja kakor preteklo leto. Finančna obremenitev državnega proračuna Zedinjenih držav je zavzela že velik obseg, o katerem ob izbruhu Rooseveltove vojne niso sanjali niti najpametnejši finančni strokovnjaki. Tudi Američanom, ki so sicer navajeni na velikanke številke, se zde stroški za vojno izredno veliki ter jih občutijo kot težko breme bodočega življenja v Ameriki.

Moskovski židje v ozadju invazije

Oslo, 15. jun. Norveški minister Lipstad je v svojem govoru v Ejdangerju pozval svoje rojake, da se združijo v borbi proti boljševiški nevarnosti. Sedaj moramo zastaviti vse sile za delo in proizvodnjo v boju proti boljševizmu in za sodelovanje z ostalimi evropskimi narodi.

V svojem govoru je oboležil minister vzroke invazije. S tem v zvezi je omenil visok porast tečajev na londonski borzi, ki predstavljajo tipljeno židovsko spekulacijo s krvavimi žrtvami, ki so jih židje poglajali v smrt. Moskovski židje so napotili londonske in newyorške žide, da z ognjem in mečem iztrebi narodne in socialne nazore v Evropi, da bi židovstvo kakor zajedalec obvladalo vse narode.

Minister je končno omenil socialno delo v novi Norveški. Pri

Kronika

* Sedemdeset odlikovancev s hrastovim listom z meči. Führer je podelil hrastov list z meči k viteškemu križu železnega križa podpolkovniku dr. Alfonzu Konigu, poveljniku grenadirskega polka »List« kot sedemdesetemu vojaku nemške vojske.

* Izbirni turnir za nemško šahovsko prvenstvo. Kakor vsako leto se bo vršil na Dunaju tudi letos predturnir za veliko-nemško šahovsko prvenstvo, na katerem sodelujejo mojstri: Berghofer-Gradeč, Jopen-Frankfurt/M., Kuppe-Berlin, Wolf-Berlin ter Dunajčani Haberditz, Orienten, Schwammenhöfer, Watzl in Wenzel. Turnir bo končan 17. junija.

* Finski zgodovinar padel na bojišču. Na severnem odseku bojišča je padel znan finski vojni zgodovinar polkovnik J. O. Hannula. Polkovnik Hannula je bil širom sveta znan vojni zgodovinar ter je bil tudi v Nemčiji zelo cenjen. Bil je dolga leta učitelj na finski vojni akademiji.

* Smrt španskega pisatelja. V starosti 71 let je umrl v Madridu znani španski odlični pisatelj Joaquín Alvarez Quintero. Odlikovan je bil s številnimi narodnimi priznanji.

* Nov rektor sofijske univerze. Za novega rektorja sofijske univerze je bil izvoljen dr. Siljanovski, dosednji redni profesor civilno-procesnega prava ter delovnega prava. Rodil se je leta 1892. v Macedoniji.

* Promocija 16 let po rigorozu. Na dunajski univerzi bodo imeli prihodnje dni nenavadno promocijo. Leta 1928, je napravil prof. Humbert Dellmoure rigoroz iz germanistike in skandinavistike. Pozabil pa se je javiti k promociji, tako da ni dobil doktorskega naslova. Sedaj je prijavil dovolj zahtevo po doktoratu. Promoviran bo torej 16 let po rigorozu.

* Velike poplave na Kitajskem. Po vesteh iz Sanghaja so se na velikem področju utrgli oblaki, ki so povzročili poplave. Preplavljeni sta tudi mesti Kanton

in Fučau. Kanton in okolica sliči veliki-mu jezeru. V Fučaju stoji voda nad 2 metra visoko. Številni predori in mostovi v pokrajinah Fukien in Kwantung so porušeni. Mnogo tisoč ljudi je izgubilo svoje domove.

* Hiše z židovskimi zvezdami v Budimpešti. Madžarski listi objavlajo podrobnosti o novih odredbah glede koncentracije židov v budimpeških hišah. Med drugim se bodo morali židje naseliti v posebnih hišah, ki bodo označene z rumenimi zvezdami.

Iz Ljubljane

Oddaja plina

Z odredbo Pokrajinske uprave je od 1. t. m. zopet uvedena deseterurna oddaja plina tako, da je strankam plin pod ponim pritiskom na razpolago od 6.30 do 13. ure, od 14. do 16. ure in od 18.30 do 20.30 ure. Od 1. junija dalje je prav tako zopet dovoljena uporaba kopalnice ter je plin na razpolago za vse namene kot prej.

Na to odredbo posebno opozarjamo, ker se mnoge stranke zmotnega mnenja, da je omejitve še v veljavi.

* Po močnem večernem pišu in kratkotrajnem dežju se nebo spet vedri. V sredo dopoldne se ni kazalo, da se bo vreme tako hitro spremenilo. Z dopoldne pa so se začeli na nebu zbirati oblaki in zvečer je bilo že popolnoma pooblačeno. Okoli pol 10. je nenadno potegnil hud piš, ki pa se je v kratkem poleglo. Dež je začel padati šele v zgodnjih jutranjih urah. Naglo spremembo vremena je zaznamoval tudi barometer. V ostri krivulji je padel na 762 mm, potem pa se je do jutra spet dvignil na 765 mm. Najvišja temperatura v sredo čez dan je znašala 26.6° C, pri čemer dan pa nekaj manj, in sicer 25.4° C. Najnižja jutranja temperatura je bila v sredo zjutraj 10.2° C, včeraj pa 13° C.

* Borovnice zorijo. Kljub razmeroma hladnemu maju so začele po ljubljanskih gozdovih zoriti borovnice. Sprehajalci po Rožniku in Golovcu, še posebej tisti, ki so redno opazovali rast, vedo prav dobro, kod je treba zaviti s poti, da se lahko naberejo borovnice. Seveda je sad dozorel le na najbolj prirojnih legah, v bližnjih dneh pa bodo tudi osončni kraji polni zrelih borovnic.

* Neslan kruh. Vedno pogostejše so pritožbe, da nekateri peki pečejo zelo malo slan, odnosno docela neslan kruh. Vse potrošnike kruha opozarjamo, da se obrok soli pekem ni popolnoma nič skrbi. Zato so vsi izgovori pekov neutemeljeni in je v korist vsakega potrošnika, da takoj prijavi kontrolnemu oddelku »Prevoda« peka ki bi nezadostno solil kruh in seveda ugotovila s preostalo soljo črnohorzijske posle.

* Prva sklepna produkcija Glasbene akademije bo danes (16. VI.) ob pol 18 v veliki filharmonični dvorani. Sporedi po 6 in 3 L so občinstvu na razpolago v Matični knjigarni. Naslednja sklepna produkcija (druga) bo istotam v ponedeljek 19. t. m.

* Vesela zvočna igra »Dva Tolminca na tem in onem svetu« bo nudila poslušalcem urico pristranskega razvedrila. Zgodba prikazuje, kako nepopustljivost dveh pristnih kraških očencev pripelje do smešnih zapletov celo v samih nebesih. Igra, ki bo deloma v narečju, bodo izvajali člani radijske igralske družine, v glavnih vlogah pa bosta sodelovala člana narodnega gledališča gg. Valo Bratina in Janez Cesar. Ta oddaja je na sporedu dne 16. t. m. ob 20.15.

* V počastitev spomina umrlega Antona Plantana je Zavodu za slepe otroke poklonila gradbena družba ing. Dukič in drug znesek 120.000. Za velikušno darilo se uprava zavoda slepih cenjeni družbi najsrčneje zahvaljuje.

* Za Društvo slepih je darovala namesto cvetja na grob mladi mamici gospe Jelice Kostič 150 lir rodbina Kavčič in Ogrinc.

* Za Društvo slepih je darovala namesto cvetja na grob prerano umrle gospe Zdenke Gspan-Košak 150 lir rodbina Kavčič.

* Lastniki naj se javijo. Na policiji imajo v shrambi dva umetna venca iz koral. V sredini vencev je steklo, pod njim pa umetne rože. Venci so bili verjetno ukradeni v kakšni cerkvi, gledališču ali s kakšne grobnice. Lastnik naj se javi na upravi policije med uradnimi urami v sobi št. 44 v III. nadstropju. — Pri neki aretiranki je policija našla več kosov razne, ga perila, zaznamovanega s črkama A. P. Doslej ni bilo mogoče dognati, čigavo je perilo. Lastnik se naj oglasi v sobi št. 50, III. nadstropje.

* Da se fativne na tramvajih množijo, smo že opozorili. Umetna je največja

previdnost in pazljivost med vožnjo, ker so na delu zelo spretni dolgooprtni. Jo. sip T. iz Medvedove ulice je prijavil, da mu je bila med vožnjo na tramvaju ukradena listnica iz rečnega usnja. V njej je imel 160 lir v gotovini, cesebno izkaznico, tobačno nakaznico in mesečni tramvajski listek. — Drugo tatvino je prijavil Julij R. z Gosposvetske ceste. Neznani storilec mu je odelil iz zaklenjene sobe moško zapustno uro z radijskimi številkami.

* Objestna kolearka. Policija je bila prijavljena Ana B. iz Šiške, ki je pod hribom na hodniku povzela 7 leta starega učenca Ludvika Galeta, pri čemer se je fantek poškodoval po telesu.

* Dva vlomna. Marija Kuštrina je prijavila, da je neznan storilec vliomil preteklo sredo v njeno barako na Poti ob železnici. Vlom se je zgodil med 10. in 11. dopoldne in se je tat splazil v noč. Najbolj škodoval je v nočnem oknu. Odnasel je moško nakaznico žepno uro, vredno 600 lir. — V noči na soboto 10. t. m. so se tatovi pojavili v delavnici Pavla Č. v Jenkovi ulici. Odnegli so motor znamke AEG, vredno 12.000 lir, delovno obleko (bajac), vredno 550 lir, in zračnik za kolo, vredno 200 lir. Policija je uvedla preiskavo.

* Gospodinj, ki hočejo pravočasno štediti s kurivom, pripravljamo, da si nabavijo ali same pripravijo zaboj za kuhanje ali mrzli štedilnik. Zato si nabavite v knjigarni Tiskovne zadruge knjžico »Najboljše znanje v sodobnem kuhanju«, kjer najdete tudi vsa potrebna navodila za pravo in uporabo zaboja za kuhanje, v katerem kuhate brez kuriva.

* Pisalni stroj, ki ni dole gošča osnažen in naoljen, ima zelo kratko dobo življenja, ter kvaliteto dnevnega hira in izgublja na vrednosti. Vsa popravila pisarniških strojev izvršuje strokovno, precizno in hitro specialni delavnic precizne tehnike Everest servis. Prešernova ulica 44.

* Odražli in mladina bodo z velikim zanimanjem čitali znamenito Kiplingovo delo Džungla, ki ga dobite v knjigarni Tiskovne zadruge. Knjiga je zelo primer-na za darilo.

Z Gorenjskega

Gospodinski tečaj v Kranju. V Kranju se bo začel zopet enoletni gospodinski tečaj, v katerem se bodo učile žene in dekleta za gospodinska dela. Udeleženkam tega tečaja bodo pozneje spregledali 6 mesecev obvezne delovne službe. Obisk tečaja ustvarja pripravo za otroške negovalke in bolničarke. Sprejemni pogoji so: starost 15 do 16 let, z uspehom izdelana čemrazredna ljudska šola ali štirje razredi srednje šole, prav dobro obvladanje nemškega jezika ter pripadnost k Hitlerjevim mladinskim oddelkom. Vpisovanje se vrši do 30. junija.

Na bojišču so padli: 27letni Hans Zarre iz Beljaka, 40letni finančni prometni asistent Friderik Grabner in nadlovce Hans Kolmitzer.

V Celovcu so umrli: 35letni drvar Jožef Fleissner, 41letna gostilničarka Hermína Häschova in 23letni pomožni delavec Karol Hautz.

V Grabstajnu na Koroškem je umrla 75letna zasebnica Ana Petelinova. Pokopali so jo v četrtki na domačem pokopališču.

Prve vožnje celovskega avtobusa. Na celovških ulicah se je pojavil že prvi avtobus, ki bo v kratkem uvrščen v redni promet. Novo vozilo pomeni znatno razbremenitev javnega prometa v koroški metropoli. Avtobus bo skrbel za zvezo med središčem mesta in oddaljenimi predmestji.

Kulturni film o Beloških jezerih. Na Beloških jezerih so posneli pred kratkim film, ponazarjajoč delo ženske, ki ima moč na fronti. Film je propagandnega značaja in kaže, kako v odsotnosti moških tudi ženske lahko izvršijo vse naloge, ki jih od njih zahteva današnji čas. Pokrajinske slike filma so zelo uspele in zanjeje splošno pohvalo.

Zastrupljenje s plinom. 51letna gospodinja pomočnica Marija Leyrerjeva iz Celovca se je v kuhinji zastrupila s plinom tako hudo, da so jo morali prepeljati v celovško bolnišnico.

Čitajte in skrbno zasledujte opozorila in navodila o zaščiti pred letalskimi napadi, ki izhajajo dnevno v časopisih. Ne pozabite na te objave ter se točno ravnajte po njih!

Petroleji, ki ste ga prejeli za rezervno razsvetljavo v zaklonišču, ni dovoljeno uporabljati za privatno uporabo. Od časa do časa bodo policijski organi vršili nadzor, če imate še dobljeno količino petroleja.

bis, ki je peta točka, se pojavi zopet Peeru zvesti svet nesebične ljubezni in zvestobe. »Ona« s svojimi spremljevalkami in hrepači za daljnji Peccom. V šestih točkah: »Arabski ples« se pojavi znova čutni svet, v katerem je Peer izgubil svoj dobičar in padel na stopnjo ničevnega človeka. V sedmi točki: »Peerov povratek« iščejo »Ona« in njene spremljevalke Peera ter ga najdejo v njem protivnem svetu. Vname se boj med dobrimi in demonskimi močmi, v katerem spozna Peer go-ljujivo naslado čutnega sveta. S pomočjo »Nje« zmagaja v njem njegov boljji »jaz« — plemeniti svet. Osmo zaključna točka je znana »Solvejga« pesem. Peer in Solvejga ostane sama in se slednjič najdejo ter zahvalita večni Sili, ki prekal človeka v trpljenju in skusnjah, da najde zopet na pravo pot.

Tretja točka večera bo Ravelov »Bolero«. Ta znana skladba, ki jo odlikuje nadvse svoja orkestralna zgradba, je v melodičnem pogledu naravnost asketsko preprosta, saj sestoji iz ene same teme, ki se šestnajstkrat ponavlja. Toda izredno zanimivo stopnjevanje raznih instrumentov, ki vstopajo solistično ali po skupinah in vsakokrat na novo obogatijo isto melodijo z novo, rafinirano instrumentalno varianto, daje skladbi neko posebno dinamiko, ki vpliva sugestivno na poslušalca in se ga s svojo rafinirano enoličnostjo, ki pa je vendarle bogata hkrati, močno dojmi. M. Ravel, ki je bil izreden instrumentator, je komponiral to skladbo z namenom, da pokaže, kolikšnega pomena je obvladovanje instrumentalne. S tem dokazuje, da je močno ponavljati en sam šestnajstkratni motiv v nespremenjenem ritmu skoraj četrte ure, ne da bi postala skladba s tem manj zanimiva.

Vsčbina »Bolera«, kakor si jo je zamislil koreograf Golovin, se vrši med izvajanjem plesa bolera (ki je sicer umetno komponiran

Iz Trsta

Pogreb tržaških žrtv sovražnega letalskega napada. Ob udeležbi velikih množic tržaškega prebivalstva je bil v torek popoldne svecan pogreb stotin žrtv brutalnega sovražnega letalskega napada preteklo soboto. Pogreb je bil na pokopališču Sv. Ane. V pokopališki rotundi so bili nsteti venci, med njimi Ducejev venec, venec Vrhovnega komisarja, prefekta, tržaške občine itd. Ob prostoru, ki je bil do-ločen za pogrebne svečanosti, so bili postrojeni oddelki mestne straže, gasilcev in protiletalskih zaščitnih oddelkov. Ob osrednji pokopališki rotundi so bile položene rakve v treh dolgih vrstah. Ob krstah so bili zbrani svojci pokojnikov. Ob 17.30 so prispeli predstavniki vojaških, civilnih in cerkvenih oblasti s tržaškim škofom mons. Santinom na čelu. Navzoči so bili številni odličniki, njim na čelu tržaški prefekt, nemški svetovalec dr. Hintereger, nemški svetovalec dr. Schantzhofer in tržaški župan, Mrtvaški sprevod se je vzdolž osrednje pokopališke poti, ob obeh straneh pa so se v gostem splojzu zbrale množice prebivalstva. Poslovne besede so spregovorili tržaški župan Pagnini, ki je naglašal krvno žrtve Trsta, ki noče umreti in ki veruje v svojo usodo, nadalje zvezni komisar in ob sklepu škof mons. Santin, ki je obsodil barbarske in vandal-ske metode sovražnih letalcev. Za tem je blagoslovil v krstah ležeča trupla nesrečnih žrtv, med katerimi je bil tudi o. Fortunat s tremi brati samostana porušene cerkve Blažene Device Milosti. Ko je škof Santin ob obhodu številnih rakv končal blagoslovitev, so pripeljali nova trupla žrtv, ki so bila izkopana izpod ruševin. Škof se je p-dal tudi k tem rakvam in jih blagoslovil. Sledila je počastitev žrtv po pripadnikih nemške vojske in po predstavništvu mestne straže ter gasilcev. Ko se je škof Santin vračal s pokopališča, je pristopil k neki vdolbi, ki se je onesvestila ob rakvi svojega moža. Izrazil ji je tople tolažilne besede in jo zagotovil, da bo vpletel v svoje molitve tudi njenega nedolžnega moža. Trupla žrtv iz tržaške okolice so bila prepeljana na okoliška pokopališča.

Znanišvena predavanja tržaških zdravnikov. Organizacija tržaških zdravnikov priredi v juniju ciklus znanstvenih aktualnih medicinskih predavanj. Tako bo predaval v petek 16. t. m. prof. dr. Papez. V petek 23. junija ob 19. predavajo o problemih, ki se nanašajo na klinično pomoč ranjenecem ob letalskih napadih dr. de Domini, dr. E. Buchberger in dr. L. Premuda. V petek 30. junija pa predavata dr. A. Carabei in dr. F. Pecorari.

Izbrani mladi pevci. Te dni se je sestalo v prostorih tržaškega Glasbenega licea razsodišče, ki je v smislu 8. natečaja za petje izbralo najboljše pevce in pevke iz vrst mladih tržaških tekmovalcev in tekmovalk. V razsodišču so bili kot predsednik prof. V. Garulli, Pino Trost, Orest Krohn, dr. Bruno Červena kot pokrajinski tehnični glasbeni ravnatelj ter pokrajinski podpravnatelj prof. Hektor Žigon. Izbrani so bili sopranistka Renata Artico, sopranistka I. Mioni, sopranistka Ana Caspani, sopranistka Albina Tauzzi, baritonist E. Mucchi-utti, baritonist M. Šfiligoj in basist A. Zorzin.

Nagrade za najlepše slike. Dne 1. julija bo v razstavnih prostorih tržaške Umetnostne galerije otvorna slikarska razstava, organizirana pod geslom »Matice«. Za tri najboljše slike so razpisane nagrade 5000, 3000 in 2000 lir.

Smrtna kosa. Dne 10. junija so umrli v Trstu 18letni Aleksander Muchi, Guido Bleza, 48letni Natali Liguosi, dijak Lucijan Pavlakovič, inž. dr. Karol Vecile, tajnik pokrajinskega gospodarskega korporativnega sveta v Trstu dr. Gualtiero Rubia, 46letni industrijski inženir Gaston Brunetti, 68letni Jožef Cappel in 34letna Valerija Cappel, nadalje Alojzija Cergoli, Valerij Cergoli, Bianca, Laura in Bruno Cergoli, Ana Cergoli-Čuček šter Ivan Čuček, Jožef Grezar, 68letni Ivan Pregari in 42letni Armand Gattinoni.

Dobrota je sirota. Franc Caravatti iz ulice Crosada 14 se je usmilil 55letne Simeone Kestič, ki se je zatekla iz Zadra v Trst. Določila je bila prirčne gostoljubnosti. Pri Caravattijevih je spala in bila deloma pri njih tudi na hrani. Toda tudi Caravatti je spoznal, da je dobrotu sirota. Kestičeva je nekega dne izginila ne da bi se mu bila zahvalila. Z njo vred pa tudi listnica s 60 lirami gotovine ter z živili-skimi in tobačnimi nakaznicami. Na policiji je Kestičeva zatrjevala, da je bilo v listnici samo 45 lir ter da ni ukradla živiliških in tobačnih nakaznic. Pač pa je priznala, da je odnesla Caravattiju ruho, ki jo je prodala neki kmetici za 120 lir. Zagovarjala se bo pred sodiščem.

ples, ki pa je ponarodel. Op.koreografa) in je konflikt dveh španskih zaljubljenih parov, ki se srečata med plesom, se med seboj izživata, dokler ne vzpi ljubosumnost, ki privede do preprior sredi plesnega vrveža, do dejanskih spopadov in z vmešavanjem plesnega zbora, do tragičnega konca — smrtnega sunka z nočem.

Solisti plesnega večera bodo: v Dohnanyjevem »Pieretinu pajčolanu« isti kakor predlanskim: Piereta — Bravničarjeva, Pierot — Pogačar, Harlekin — Kirbos, Usoda — Polik. Razen teh glavnih solistov sodelujejo kot veseljaki še: Japljeva, Vrtačnikova, Sušteršičeva in Buhova.

V Griegovem »Peer Gyntu« bodo plesali glavne partije: Peera — Kirbos, »Njoe« — Lidija Wisakova, novo angažirana članica opernega baleta, ki bo po večletnem odmoru zopet nastopila. Japljevo — Japljeva, manjši solistične vloge pa: Vrtačnikova, Dadičeva, Petanova, Pogačar.

V Ravelovem »Bolero« bodo solisti: Japljeva, Bravničarjeva, Kirbos in Pogačar. Načrte za kostume je napravila Jela Vilfanova. »Pieretin pajčolan« je bil pred dvema letoma njeno prvo gledališko delo. Novi so načrti za »Peer Gynta« in »Bolero«. Odveč bi bilo opozarjati na zanimivo koreografijo Golovina, ki deluje pri našem gledališču že mnogo let in nam je v tem času postavil lepo število pomembnih in tehničnih plesov na oder. Nov dve točki zahtevata — tako v vsebinskem kakor v zunanjetehničnem pogledu — veliko znanja, izkušenj, čustva, intuitivnosti in invencioznosti. Z njimi nam poklanja Golovin nov plod svojega dolgoletnega izkustva in prav bi bilo, da bi ga sprejela javnost tako, kakor ji bo dan: Z ljubeznijo do naše umetnosti in naših pesalcev. Večer bo dirigiral Demetrij Zebre. Maša St.

Šola v predmestju

Za to književno delo je vsak dan večje zanimanje. Sicer je te prigode prenekateri bral že v našem podlistku, zato pa tem rejši vsakdo nabavi te storije v lepo opremljeni, zaokroženi in izvirno ilustrirani celoti kot knjiga. Kakor že rečeno, je knjiga deležna mnogo več kot samo priznanja. Povedati pa je treba, da obsega malone tretjino vsa dela ertice, ki so občinstvu še nepoznane. Tri od ertic se iz živalskega življenja med njimi dve, o srni in medvedu, ki jima je domovina proslula Velika Gora s svojimi obseznimi gozdovi, katerih deviško krasoto spis povečuje. Nadalje novele obravnavajo tezo, da ni sploh v nobenem človeškem bitju neomejene, popolne zavrnitosti, da stoprocentnega zla sploh ni. In če se tako pokvarjen ali zloben pa tudi prvobiten in preprost, trohica do-brote pa tudi plemenitost vendar le gorita v vsakem srcu. V ertici »Strah« ti postane ob kretjni vagabunda, ki odpušta svojemu sovrazniku žalitev, morda topleje v prsih. Tudi nerodni Čiči se presenetljivo oddolži Nacetu, znanemu rajnkemu »Totenbittu« za res ganljivo svojo preproščino. In spet bo nemara marsikdo spoznal potepenca Goloba iz Ribnice, znanega mojstra spridu ur, ki se je pred leti zatekel tudi v Ljubljano, kjer se je menda v zaporu ubil. V kram-ljanju z rajnkim univ. prof. dr. Prijateljem je naslikan človek, ki ga kot ljubeznivega in duhovitega pripovedovalca ni moči po-zabiti. In še marsikaj zanimivega je v tej knjigi. Kakor pa čujemo, je te posebne knjige samo še po nekaj izvodov v vsaki knjigarni na razpolago, slej ko prej zaradi nezanesljivih denarnih razmer. Prav tako je na trgu samo še par izvodov knjige »Znanci« istega avtorja, ki je izšla pred leti, a je bila do dveh tucatov v nekaj meseh razgrabljena. Zanimivo je tudi, da je avtorjev najmlajši brat Arnošt Adamič napisal Šoli v predmestju nekaj epilog, kako je bilo namreč 25 let pozneje v isti hiši. V »Dmovin« so pred nekaj tedni izšli štirje njegovi podlistki s temo: Vsek doživlja mladost po svoje, a vsi slično. Slika je ista, le okvir je drugačen.

Belennica

KOLENDAR:

Petek, 16. junija: Jošt.
DANASNE PRIREDITVE:
Kino Matica: Potovanje v preteklost.
Kino Sloga: Moji štirje mladi.
Kino Union: Marija Stuart.
Kino Meste: Kora Terry.

Prva sklepna produkcija Glasbene akademije ob 17.30 v veliki Filharmonični dvorani.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Leustek, Resljeva cesta št. 1; Bahovec, Kongresni trg 12; Nada Komotar, Vič, Tržaška cesta.

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Petek, 16. junija: zaprtlo.
Sobota, 17. junija ob 18.: Nevesta s krono.
Red Sobota.

A. Strindberg: »Nevesta s krono«. Pravljična igra v petih slikah, katerih dejanje se vrši na švedskem v Dalarnu, v bližini Siljanskega jezera. Dedno sovraštvo dveh kmečkih rodbin, katerih potomca se ljubita, je vzrok za zločin, ki ga zagreši nevesta, da bi rešila svoj rodbinski ponos in pravico do poročne krone. V glavnih vlogah: Jan, Šaričeva, Danilova, Korošec in Rakarijeva. Režiser: C. Debevec. Scena: V. Skrušny.

Seribe: »Kozarec vode«. V lahkonni, francoskega šarma in duhovitih besednih dvobojev polni komediji je prikazal dramatik Scribe kot smejoč filozof udarnost prisilovce, kjer se bojujejo dve sili, zmagaja — tretja. V »Maltaševem« vojvodinje Malbournouške in grofa Bollingbroka — odnese zmago par zaljublencev. Igrivost dejanja, izvrstne vloge in spretno zgrajeno dejanje, polno neretkovanih obratov, tragična komedija, ki se dogaja v dvornem okolju angleške kraljeve Ane. Režiser: prof. O. Šest. — Opzarljamo, da bo premiera v nedeljo izven abonmaja.

OPERA

Petek, 16. junija: zaprtlo (generalka).
Sobota, 17. junija ob 18.: Balčni večer.
Premiera. Red I.

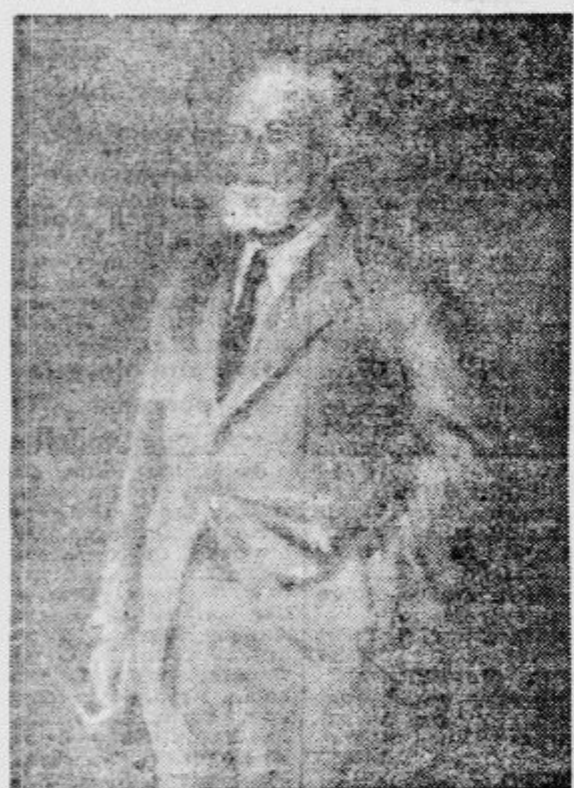
Uprizoritev baletnega večera, ki obsega tri dele, bo jutri v soboto za »Red I. Vsebuje: 1. skrajšani in zgosteni balet Dohnanija Ernesta »Pieretin pajčolan« z Bravničarjevo, Pogačarjem in Kirbosom v glavnih vlogah, 2. Griegovu »Peer Gyntu«, ki obsega osem plesnih točk kot vsebinsko zaključeno enoto z Wisakovo, Japljevo in Kirbosom v glavnih vlogah ter 3. Ravelov »Bolero« z Bravničarjevo, Japljevo, Kirbosom in Pogačarjem kot solisti. Sodeloval bo celokupni balet in baletni naraščaj. Koreografija je inž. Golovina. Dirigent: D. Zebre. Načrti za kostume: J. Vilfanova.

Gonoudov »Faust« s čudnov in naslovnim H. Heybalovo v glavni ženski partiji bo izvajan v nedeljo izven abonmaja, ob 18.

Oddajniška skupina Jadransko Primorje RADIO LJUBLJANA

Petek, 16. junija

7.—7.10: Poročila v nemščini. 7.10—9.: Jutranji pozdrav; vmes od 7.30—7.40 poročila v slovenščini. 9.—9.10: Poročila v nemščini. 9.10—9.20: Koračnica, napoved sporeda (nem. in slov.). 12.—12.30: Opoldanski koncert. 12.30—12.45: Poročila v nemščini in slovenščini. 12.45—14.: Mali orkester vodi A. Dermelj. 14.—14.10: Poročila v nemščini. 14.10—15.: Operetna glasba — Radijski orkester vodi dirigent D. M. Sijanec. 17.—17.15: Poročila v nemščini in slovenščini. 17.15—17.30: Glasbena medigra. 17.30—18.: Kmečki trio. 18.45—19.: Iz našega leposlovja — Matičič Ivan: Dom v samoti. 19.—19.30: Koncert Komornega zbora. 19.30—19.45: Poročila v slovenščini, napoved sporeda. 19.45—20: Prenos državnega sporeda: prečitani članek ministra dr. Gbbelsa iz tednika »Das Reich«. 20.—20.15: Poročila v nemščini. 20.15—21.15: »Dva Tolminca na tem in onem svetu« — zvočna igra, po istoimenski noveli I. Sorlija priredil J. Modder, sodelujejo člani Nar. gledališča in člani radijske igralske družine, vodi ing. Pengov. 21.15—22.: Richard Strauss: Alpska simfonija. 22.—22.10: Poročila v nemščini. 22.10—23.: Glasba za lahko noč.

Razstava je odprta vsak dan od 8. ure zjutraj do večera brez opoldanskega odmora. Vstopnina je 10 lir, a za šole in demobrince v skupinah pod vodstvom vzgojiteljev in častnikov je vstopnina znižana na 1 lro za obiskovalce. Pripomniti pa moramo, da se je te ugodnosti poslužilo še mnogo premalo skupin, zato jih pa opominjamo, naj izkoristijo prelepo priliko za spoznanje prave umetnosti in izrednih mojstrov. Pri obisku razstave obiskovalcem posebno dobro služi razstveni katalog, ki ga dobite za 10 lir ter v njem daljša razprava univ. prof. dr. Franceta Steleca o umetniku in njegovi umetnosti, razen tega pa tudi vsi podatki o razstavljenih delih.

Zlasti pa vabimo vso našo javnost na razstavo v nedeljo 18. t. m. ko ob 8.30 zjutraj pride na razstavo zastopstvo občine Vrhnika s predstavniki vseh stanov in po-klicev, da s svojem rolaiku prof. Mateju Sternenu pod vodstvom vrhniskega župana g. Ignaca Hrena izročijo diplomu vrhniskega častnega občanstva.

Baletni večer v Operi

V soboto bo v Operi Baletni večer v koreografiji šefa baleta inž. Petra Golovina. Obsegal bo nenavadno zanimiv in pri nas deloma še ne izvajan spored. Poleg že dobro znanega in z velikim uspehom urazvajenega Dohnanyjevega »Pieretnega pajčolana«, ki so ga plesali pred dvema sezonama, bosta na sporedu še dve veliki točki: Griegov »Peer Gynt« in Ravelov »Bolero«.

V naslednjih vrsticah naj na kratko razložimo vsebino posameznih baletov:

Dohnanyjev »Pieretin pajčolan« bo v letni zvešnji zvešnji nekoliko skrajšan in v dejanju zgostčen, kar bo pripomečlo delu gotovo le še do večje učinkovitosti. Vsebnaj je na kratko tale: Pierot, Pieretin ljubimec, je ožoren, ker ve, da se bo moral poročiti z bogatim Harlekinom. Zaman ga skušajo prijatelji-veseljaki razvedrati — zaman. Nazadnje ga zanusta, Pierot sluti nesrečo. Prikaže se mu Usoda, Piereta prihit k njemu, zatrjujejo si ljubezen. Ko opazi Pierot Pieretin pajčolan, Harlekinov dar, pride do tragičnega konflikta. Pierot se prepusti Usodi in gre v njenem okrilju v smrt. Ko Piereta to vidi, zgrozena zbeži Gostje, povabljeni pri Harlekinu, prikazujejo njegovo nevesto Piereta, da bi slavili njuno poroko. Po dolgem čakanju pride Piereta vsa obupana k neljubljenu ženinu kariti ljubila je Piereta. Harlekin razži da imajo vsa druga dekleta pajčolane, le Piereta da nima in jo vrašča, kje ga je izgubila. V pridu zagleda Piereta mrtvega Piereta, ki ji priinaš nien pajčolan. Zgrozena prizna Harlekinu resnico: da ga je pozabila pri mrtvem Pierotu ter zbe

